

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati petit vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravnštvo: Knaflova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, L nadstropje. — Telefon 2034.

Božični križi in težave g. Vukićevića

G. Vukićević se ponovno bavi z rekonstrukcijo vlade, da bi na ta način potolažil nezadovoljne. — Slab izgledi na uspeh. Ni izključeno, da pride namesto rekonstrukcije do krize vlade.

— Beograd, 13. dec. »Reč beleži verzije, da se g. Vukićević znova resno pripravlja na rekonstrukcijo vlade, do katere naj bi prišlo že med božičnimi prazniki, ker vladu v sedanjem sestavu nikakor ne more uspešno braniti predloženega proračuna, ki ga tudi poslanci vladne večine ne odobravajo brez pridržka. Po informacijah iz vladnih krogov naj bi odstopili poštni minister Kocić, finančni minister Marković, prosvetni minister dr. Kumanudi, minister za izenačenje zakonov Angelinović, minister za agrarno reformo Mijović in minister brez portfelja Velija Popović. Politični krogi pa sodijo, da dobimo za božične praznike namesto rekonstrukcije krizo vlade.

K rekonstrukciji sili g. Vukićevića predvsem naraščajoče nezadovoljstvo tako v radikalnem, kakor tudi v demokratskem klubu. Demokratski klub je že ob prilikli razprave o poročilu ministrskega odbora, ki je perlustriral uradništvo notranjega ministrstva, izrazil svoje nezadovoljstvo in zahteval razne važne spremembe v politično-

upravni službi, predvsem pa odstranitev raznih eksponentov. G. Vukićević je prvotno sicer pristal na to zahtevo, vendar pa svoje obljube do danes še ni izpolnil, ker mu v tem primeru grozi nezaupnica z radikalne strani. Tako je ostalo to vprašanje odprt vse do danes. Dočim mu radikalni poslanci zamerijo, češ da je preveč popustljiv napravn demokratom, vztrajajo demokrati na izpolnitveni teh obveznosti.

Vukićević se hoče zato iz tega nevzdržnega položaja izmotati s pomočjo rekonstrukcije vlade. Predvsem upa, da mu bo uspelo potolažiti nezadovoljne v obeh klubih s tem, da sprejme v vlado njihove zaupnike. Po razpoloženju, ki vlada zlasti v zadnjem času, tako v radikalnem, kakor demokratskem klubu, pa je malo verjetno, da bi se g. Vukićeviću posrečil ta načrt. Odpor proti njegovemu rezimu je v obeh vladnih strankah tako velik, da je mnogo bolj verjetno, da bo moral g. Vukićević dati vajeti iz rok. Politični krogi splošno sodijo, da bo s starim letom pokopana tudi Vukićevićeva vlada.

Načrt reorganizacije kmetijskega šolstva

Komisija prosvetnega ministrstva je izdelala nov učni načrt, ki predvideva poglobitev kmetijskega pouka na osnovnih šolah in učiteljiščih ter popolno reorganizacijo kmetijskega strokovnega šolstva.

— Beograd, 13. dec. Komisija za sestavo splošnega državnega prosvetnega programa je posebno skrbno obdelala vprašanje kmetijskega šolstva, glede katerega je sprejela zelo razne in dalekozene resolucije. Kmetijsko šolstvo naj bi se temeljito reorganizalo. Pri tem prihaja v pošten podaljšanje in razširjenje ljudskih šol na 5 odnosno 6 razredov, zimski tečaji in kmetijski enotni v dvoletne sole. Razen tega se naj pritegnjejo k reorganizaciji tudi učiteljišča, srednje kmetijske šole in poljedelske fakultete. V razširjenih ljudskih šolah naj se na deželi v zadnjih dveh letih povzročijo kmetijski v mestih pa obrtni in trgovski predmeti. Učni program za šole na deželi naj bi sestavljala minister za kmetijstvo in ministrstvo prosvete, v mestih pa ministrstvo trgovine in ministrstvo prosvete. Vsaka šola naj bi imela tudi šolski vrt v izmeri 1 do 2 ha. Ženska deca naj bi se poučevala tudi v gospodinjstvu.

Glede zimskih tečajev jih določeno, naj bi se izmenoma prirejali v vsaki vasi po edinih dnevih. Pouk naj bi se vršil zvečer po dve do tre ure. Tečaji naj bi se prirejali v prostorih ljudskih šol, sodišč itd. Predavanja naj bi imeli strokovnjaki, učitelji, sreski zdravnik, veterinarji in gozdarji. Učni program teh tečajev naj bi sestavljala ministrstvo za kmetijstvo in ministrstvo prosvete. Tečaji naj bi trajali 3 do 4 mesece. Izdatke za učiteljstvo teh šol naj bi nosila država odnosno oblastne samouprave, primerne lokale pa naj bi preskrbeli občine.

Niže kmetijske šole naj trajajo dve leti. Specjalne kmetijske šole pa naj bi se ustavile le v krajih, kjer imajo osnovne šole po

štiri razrede. Število nižjih in specijalnih kmetijskih šol naj se poveča samo do one mere, da bo imela vsaka oblast po eno teh šol. Zanimivo je, da resolucija ne odobrava prenosa vseh sedaj obstoječih nižjih in specijalnih kmetijskih šol na samouprave, kar je to doljeno v uredbi o prenosu poslov na oblastne samouprave. V srednje kmetijske šole naj bi se sprejemajo učenci s štirimi gimnazijskimi razredi brez sprejemnega izpita ali pa po dovršeni nižji kmetijski šoli s sprejemnim izpitom. Predvideni so štiri letniki; v prvih treh bi se gojil teoretični, v zadnjem pa praktični pouk.

Sedaj imamo tri srednje kmetijske šole v Valjevu, Krizevcih in v Mariboru. Namen teh šol je, da dajejo kmetijske učniščne 2. kategorije, kmetijske učitelje, sreske ekonomie in potovne učitelje. Komisija je bila mnenja, naj bi se kmetijske šole razširile na pet letnikov. Istotko je bila mnenja, naj bi se njihovo število ne povečalo.

Glede poljedelskih fakultet ugotovila resolucija, da bi njihovo sedanje število (ena v Zagrebu in ena v Beogradu) ne bilo preveliko in da zadostuje za naše potrebe, treba pa bi ih bilo primerno reorganizirati. Absolventi kmetijskih fakultet naj bi se usposobili za profesorje na kmetijskih srednjih šolah po položiti profesorskega izpita in po najmanji dveletni praksi.

Glede učiteljstva, ugotovila resolucija, da bi se moralno v njih poučevati čim več kmetijskih predmetov in nuditi čim več strokovnega kmetijskega pouka, da bi lahko pozneje učitelji na deželi uspešno vršili svojo nalogo med podeželskim prebivalstvom.

Naknadno izvirjevanje davkov v Vojvodini

— Beograd, 13. decembra. Danes dopoldne je prispevala semkaj 84 članov brojča deputacija gospodarskih krovov iz Vojvodine. Posetila je vse poslanske klube, popoldne pa bo sprejeti od namestnika finančnega ministra dr. Spahe. Deputacija se je pritožila zaradi odloka finančnega ministra, ki zahteva naknadno plačilo dohodnine vse od 1918. leta pa do danes. Znano je namreč, da je Vojvodina radi slabe davčne administracije zelo nerenočno plačevala davke. Ti davčni zaostanki znašajo nad eno milijard. Deputacija zatrjuje, da bi bilo gospodarstvo Vojvodine popolnoma uničeno, če bi finančni minister vztrajal pri tem odloku.

MARŠAL PILSUDSKI O REŠITVI SPORA

— Ženeva, 12. dec. Marshal Pilsudski je izjavil dopisniku lista »La Matin«, da je Francija mnogo pomogla h končni rešiti dolgorajnska konflikta med Poljsko in Litovsko in da gre to zadevno francoskemu zunanjemu ministru Briandu vse priznanje. Pilsudski je zelo hvalil delovanje Društva narodov in poučil, da le blito Ženevi izvršeno dobro delo.

KRALJEVA KRSTNA SLAVA

— Beograd, 13. decembra. Danes se je vršila na dvoru proslava kraljeve krstne slave. Cerkveni obred z rezanjem kolača se je vršil v dvorni kapeli ob navzočnosti kralja, kraljice, prestolonaslednika in dvornih dostojanstvenikov. Po cerkvenih obredih je čestitala kralju vlada z g. Vukićevićem na čelu.

SESTANEK PRIBIČEVIĆ- RADIĆ

— Beograd, 13. decembra. Danes dopoldne je prispeval g. Stepan Radić in se takoj s kolodvora podal v samostojno demokratiski klub, kjer se je sestal z g. Prabićevićem in ostal pri njem v daljšem razgovoru.

VELIKA RUDNIŠKA NE- SREČA

— Moskva, 12. decembra. V nekem rudniku je bilo zasutih 73 rudarjev. Do sedaj so privlekli na svetlo 20 trupel.

VRNITEV ZAPLENJENEGA NEMŠKEGA PREMOŽENJA

— Washington, 12. decembra. V washingtonskem senatu je bil predložen zakon o vrnitvi nemške imovine.

Fašizem še vedno ogroža mir v Evropi

Zanimivi komentari francoškega tiska o francoško - italijanski prijateljski pogodbi. — Italija bi rada imela glavno besedo na Balkanu in na Jadranskem morju.

— Pariz, 13. decembra. Francoško časopisje se še vedno intenzivno bavi s politično situacijo v Evropi, zlasti z italijansko-francoskimi odnosi. Časopisi povdajajo splošno, da je nastopilo po sklenitju jugoslovensko-francoške obrambne pogodbe znatno olajšanje v napetosti mednarodnega položaja in da je pogoda v veliki meri pripomogla k iztrezenju fašistovskih imperialističnih krovov. Tudi Anglija se ni mogla odtegniti vplivu novostega položaja in se resno trudi, da zblíži Italijo in Francijo, ki sta postali v Evropi voditeljici važnih političnih skupin.

Pariski »Tempo« piše, da se je politični položaj v Evropi razjasnil in da se nahaja Francija v boljši poziciji kot kdaj prej. Francija mora priznati, da je Italija glavna velesila, ki je zainteresirana na Balkanu in na Jadranskem morju ali z drugimi besedami, Francija mora priznati Italiji v teh področjih odločilno besedo.

2. Francija bi moralna v gornjem smislu spremeniti svojo politiko in zlasti prenehati s protifašistično gonjo.

3. Francija ne bi smela več podpirati Jugoslovije zlasti v politiki, ki je naperjena proti interesom Italije na Balkanu in na Jadranskem morju.

4. Ureditev vprašanja Italijanov v Tunisu.

Sele, ko bo Francija izpolnila vse te pogoje, bi bila Italija pripravljena na pogajanja v svrhu ureditve obstoječih spornih vprašanj. Dokler pa se to ne zgodi, po začetku informatorja lista, ni mislit na pričetek pogajanj.

Tukajšnji politični krogi te pogoje odločno odklanjajo naglašajoč, da je Francija vedno pripravljena sodelovati na utrditvi evropskega miru, da pa si bo znalo varovati svojo popolno politično neodvisnost in samostojnost. Pristanek na italijanske zahteve bi pomenil odpoved vseh pogodb, ki jih je sklenila Francija v zadnjih letih v duhu ločarske politike in evropskega miru. Na to da za Francijo povsem nesprejemljive po-

goje. Po informacijah omenjenega lista stavi Italija za ureditev odnosov med Italijo in Francijo sledi pogope:

1. Francija mora priznati, da je Italija glavna velesila, ki je zainteresirana na Balkanu in na Jadranskem morju ali z drugimi besedami, Francija mora priznati Italiji v teh področjih odločilno besedo.

2. Francija bi moralna v gornjem smislu spremeniti svojo politiko in zlasti prenehati s protifašistično gonjo.

3. Francija ne bi smela več podpirati Jugoslovije zlasti v politiki, ki je naperjena proti interesom Italije na Balkanu in na Jadranskem morju.

4. Ureditev vprašanja Italijanov v Tunisu.

Sele, ko bo Francija izpolnila vse te pogoje, bi bila Italija pripravljena na pogajanja v svrhu ureditve obstoječih spornih vprašanj. Dokler pa se to ne zgodi, po začetku informatorja lista, ni mislit na pričetek pogajanj.

Tukajšnji politični krogi te pogoje odločno odklanjajo naglašajoč, da je Francija vedno pripravljena sodelovati na utrditvi evropskega miru, da pa si bo znalo varovati svojo popolno politično neodvisnost in samostojnost. Pristanek na italijanske zahteve bi pomenil odpoved vseh pogodb, ki jih je sklenila Francija v zadnjih letih v duhu ločarske politike in evropskega miru. Na to da za Francijo povsem nesprejemljive po-

goje. Po informacijah omenjenega lista stavi Italija za ureditev odnosov med Italijo in Francijo sledi pogope:

1. Francija mora priznati, da je Italija glavna velesila, ki je zainteresirana na Balkanu in na Jadranskem morju ali z drugimi besedami, Francija mora priznati Italiji v teh področjih odločilno besedo.

2. Francija bi moralna v gornjem smislu spremeniti svojo politiko in zlasti prenehati s protifašistično gonjo.

3. Francija ne bi smela več podpirati Jugoslovije zlasti v politiki, ki je naperjena proti interesom Italije na Balkanu in na Jadranskem morju.

4. Ureditev vprašanja Italijanov v Tunisu.

Sele, ko bo Francija izpolnila vse te pogoje, bi bila Italija pripravljena na pogajanja v svrhu ureditve obstoječih spornih vprašanj. Dokler pa se to ne zgodi, po začetku informatorja lista, ni mislit na pričetek pogajanj.

Tukajšnji politični krogi te pogoje odločno odklanjajo naglašajoč, da je Francija vedno pripravljena sodelovati na utrditvi evropskega miru, da pa si bo znalo varovati svojo popolno politično neodvisnost in samostojnost. Pristanek na italijanske zahteve bi pomenil odpoved vseh pogodb, ki jih je sklenila Francija v zadnjih letih v duhu ločarske politike in evropskega miru. Na to da za Francijo povsem nesprejemljive po-

goje. Po informacijah omenjenega lista stavi Italija za ureditev odnosov med Italijo in Francijo sledi pogope:

1. Francija mora priznati, da je Italija glavna velesila, ki je zainteresirana na Balkanu in na Jadranskem morju ali z drugimi besedami, Francija mora priznati Italiji v teh področjih odločilno besedo.

2. Francija bi moralna v gornjem smislu spremeniti svojo politiko in zlasti prenehati s protifašistično gonjo.

3. Francija ne bi smela več podpirati Jugoslovije zlasti v politiki, ki je naperjena proti interesom Italije na Balkanu in na Jadranskem morju.

4. Ureditev vprašanja Italijanov v Tunisu.

Sele, ko bo Francija izpolnila vse te pogoje, bi bila Italija pripravljena na pogajanja v svrhu ureditve obstoječih spornih vprašanj. Dokler pa se to ne zgodi, po začetku informatorja lista, ni mislit na pričetek pogajanj.

Tukajšnji politični krogi te pogoje odločno odklanjajo naglašajoč, da je Francija vedno pripravljena sodelovati na utrditvi evropskega miru, da pa si bo znalo varovati svojo popolno politično neodvisnost in samostojnost. Pristanek na italijanske zahteve bi pomenil odpoved vseh pogodb, ki jih je sklenila Francija v zadnjih letih v duhu ločarske politike in evropskega miru. Na to da za Francijo povsem nesprejemljive po-

goje. Po informacijah omenjenega lista stavi Italija za ureditev odnosov med Italijo in Francijo sledi pogope:

1. Francija mora priznati, da je Italija glavna velesila, ki je zainteresirana na Balkanu in na Jadranskem morju ali z drugimi besedami, Francija mora priznati Italiji v teh področjih odločilno besedo.

2. Francija bi moralna v gornjem smislu spremeniti svojo politiko in zlasti prenehati s protifašistično gonjo.

3. Francija ne bi smela več podpirati Jugoslovije zlasti v politiki, ki je naperjena proti interesom Italije

Dvojna vloga SLS v vseučiliškem vprašanju

Klerikalni poslanci se ne upajo zahtevati črtanje čl. 44 fin. zakona, ki ogroža naše univerze. — Nezadostna izjava posl. Smodeja v finančnem odboru.

Današnji »Slovenec« poroča, da je poslanec Fr. Smodej podal v Jugoslovanskem klubu izjavu za neokrnjeno ljubljansko univerzo, iz katere pa je razvidno, da je bil njen glavni namen napasti St. Radič.

St. Radič se je nameč v finančnem odboru v načelni razpravi o državnem proračunu izjavil proti nameravani redukciji univerz. Radič je v svojem govoru naglašal, da se mora vprašanje univerz temeljito proučiti, ne po reševatih kar na hitro roko, kakor hoče to storiti vlada. Pri tem se je izjavil za ohranitev montanistične fakultete v Ljubljani, kar je poslanec Smodej izrazil za svoj protest, češ da hoče Radič reducirati ljubljansko tehnično fakulteto na montanistično. »Slovenec« je izjavil izavo posl. Smodeje dobesedno. Iz nje pa je razvidno, da je poslanec Smodej pač protestiral proti Radičevi znoti, ki se mora smatrati po smislu njegovega govora in njegove izjave proti vladnim načrtom o redukciji univerz samo kot lapsus linguae — ni pa smatral za potrebo, da bi se izjavil v imenu Jugoslovenskega kluba proti čl. 44. novega finančnega zakona, ki dejansko spravlja univerze v nevarnost. Doslej nismo čuli sploh še nobene oficijelne izjave od nobenega člena Jugoslovenskega kluba proti čl. 44., ki je izrazil povod ogrenčne proteste proti redukciji univerz. Poslanec Smodej se je sicer izjavil za neokrnjeno ljubljansko univerzo, ni pa imel toliko poguma, da bi zahteval, naj vlada umaknil zloglasni čl. 44. finančnega zakona, kar bi bilo najboljše jamstvo za neokrnjeno ljubljanske univerze.

Iz tega je razvidno, da igra SLS še nadalje dvojno vlogo v vprašanju univerz, ker se ne upa po svojih predstavnikih začeti odločnega stališča napram možnosti redukcije univerz, ki jo nudi vladi člen 44. finančnega zakona.

V današnjem poročilu o včerajšnji seji finančnega odbora skrba »Slovenec« ponovno dokazati, da čl. 44. fin. zakona ne predstavlja nobene nevarnosti za ljubljansko univerzo, in trdi, da so s Smodejevo izjavo »studi z merodajnega mesta Narodne skupščine pobite demagoške vesti samostojno demokratskega časopisa o § 44. fin. zakona, ki govorji o redukciji univerz.«

Mi odločno odklanjamo očitek demagogije, kajti ugotovitev, da je vlada predložila

čl. 44 fin. zakona, da je sklenila reducirati univerze na podlagi posebnega pismenega sklepa ministrskega sveta, da je pod tem sklepom podpisani tudi minister dr. Gosar, ni nobeno demagogstvo.

Dejstvo je, da bi finančni zakon ne dobil kraljeve predstanke in bi ne mogel biti predložen v sedanjem obliku Narodni skupščini, aki bi na takozvanem aktu manjkal podpis le enega samega ministra, a. pr. podpis ministra dr. Gosarja. Mi ne smatramo dr. Gosarja za tako neumnega, da bi ne vedel, kaj podpisuje, in da bi pred svojim podpisom ne prečital fin. zakona, ki je posebne važnosti za naše državno gospodarstvo. Zato naj dr. Gosar kot zastopnik SLS v vladu praviti storjeni greh s tem, da zahteva v ministrskem svetu črtanje čl. 44 fin. zakona, pa bo takoj konec vse demagogije sam-demokratskega časopisa.

Zakaj se ni posl. Smodej glede redukcije univerz izjavil tako točno, kakor se je na včerajšnji seji finančnega zakona posl. dr. Žerjav, ki je dejal, da bodo poslanci SDS skušali zloglasni § 44 preprečiti z vsemi sredstvi? Kaj naj pomagajo izjave za neokrnjeno univerzo, če pa se dopušča še nadalje možnost redukcije?

Mogoče je samo eno, — da se pusti v finančnem zakonu čl. 44 in pooblasti vlada za samovoljno redukcijo univerz ali pa se da člen črta. Boj za ljubljansko univerzo je boj proti čl. 44 finančnega zakona, ki dopušča možnost redukcije, in nič drugega.

Zato naj se SLS po svojih izvoljenih poslancih in po svojem zastopniku v vladu izjavi proti čl. 44. in izjava iz tega tudi potrebne posledice. Le v tem slučaju bo mogoče govoriti, da poslanci SLS ne slepomisno in ne igrajo dvojne vloge.

Izgovor, da vladna večina o tem predlogu ne si razpravljala, je prazen, ker so vladni predlogi le izraz politike vladne večine in ker Narodno skupščino prav nič ne briga, ali je vladna večina o njih razpravljala ali ne, temveč samo to, kar ji vlada predloži v ukazitveni.

Razfinčni zakon se sedaj nahaja v razpravi finančnega odbora in SLS je dolžna, ako poštreno misli z ljubljansko univerzo, da se izjavi v finančnem odboru proti čl. 44. in zahteva njegovo črtanje.

Mi odločno odklanjamo očitek demagogije, kajti ugotovitev, da je vlada predložila

v Bački Topoli po kratki borbi s puškami prijela znanega zločinca L. Božanića, ki je pred tedni ubil gostilnika Gjuro Herčovića. V boju med alim in orožniki je Božanić oblezal težko ranjen in so ga prenesli v subotičko mestno bolničko, kjer leži sedaj težko ranjen in ni upanja, da bi okreval. Na smrtni postelji je Božanić izrazil željo, da bi se ozeleni s svojo zaročenko Jelisovo Prica, ki je radi različnih pregeskov tudi v zaporu. Njegovi želi so ugodili in bolniški duhovnik ju je poročil. Tako nato je razbojniki prejeli poslednje sakramente. Njegovo stanje je kritično in pričakujejo, da bo vsak čas izdihnil. V Subotici je poroka na smrtni postelji ležečega zločinca nekatere močno ganila, druge pa razburila. *

Ko je predsednik Veljković z drhtičim glasom prečital odsodbo v procesu proti macedonskim študentom, je obojeni profesor Gjuzelović kriknil: — To je krivica! To je krivica, nismo krivi, so vzkliknili ostali obsojeni. Po odsodbi je predsednik odredil, naj se ločijo obsojeni od oproščenih. Tedaj so se oproščeni ginilivo poslavljali od obsojenih, poljubovali so se in se objemali. Na hodniku sodišča se je zbrala množica radovednežev, ki so hoteli videti študente, ki so po dolgem preiskovalnem zaporu zopet na svobodi. Čula so se po ulicah imena oproščenih, ki so se pozdravljali s svojimi znanci, roditelji, strami in brati. Novinarjem so izjavili, da so tudi njihovi obsojeni kolegi popolnoma nedolžni in po krivici obsojeni na dolgoletno ječo. Prišel bo čas, so zatrivali oproščeni svojim znancem, ko bodo tudi obsojeni dijaki skupno z ostalimi delali v Beogradu za lepoš in boljšo dobročnost. Vseh devet obsojenih dijakov so nato odvedli v zapor. Deset oproščenih dijakov je pa odšlo domov. Devet dijakov je bilo obsojenih skupno na 105 let težke ječe.

Jubilej odličnega znanstvenika na ljubljanski univerzi

Včeraj dopoldne po svojem predavanju je stopil pred svoje slušatelje in slušateljice g. univerzitetni profesor dr. Ivan Lunjak, redni profesor klasične filologije in jih ljubeznično nagovoril:

«Gospodje moji in dame moje! Čast mi je, da se Vam predstavim kot jubilant, ki je dovršil danes osemdeset let svojega življenja. Osemdesetletnik je sedaj med pedagogi — bela vrana, torek bi bilo nujno obhajati osemdesetletnico slovesno. Toda, ker je to zelo kočljivo, moram slaviti svoj rojstni dan samo skrivaj. Zakaj, aki bo vedel gospod finančni minister, da sem mejo profesarškega služovanja že prekoracil gotovo za 15 let, bi me takoj reducirjal. Naša univerzitetna uprava blagohotno in previdno prikriva moja leta, kakor leta stare device. Posloval bom torej, dokler bom združen v čil!»

Zivalje klasična filologija! Živelj njeni vestni pristaši!

Vivat, crescat, floreat indecūtata Alma mater Emonensis!»

Slušatelji klasične filologije so z burinim odobravanjem sprejeti te prirščne besede in se nato podali v njegovo soko, kjer so svojemu priljubljenemu gospodu profesorju iskreno skrbiti in izrazili željo, da ostane še mnogo let zdrav in čvrst, da bo mogel o predmetu, ki je žalibog danes najbolj započavljen, še dolgo tako zanimivo predavati kakor doslej. Gospod jubilant o svojem profesorskem in znanstvenem delovanju ni hotel v svoji skromnosti dati natančnejših podatkov, vendar pa omenjamamo samo to, da je bil nad 30 let reden profesor univerze v Odesi, od koder je moral v vojem času editi v Građec, nakar je po prevratu zasedel stolnično klasične filologije na naši univerzi.

Klub visoki starosti se g. profesor še vedno ukvarja z znanstvenim raziskovanjem. Tako je n. pr. predlanskim dogonal, da je sporno rojstno mesto pesnika Properca Asiz. Iz klasičnega seminarja naše univerze je pod njegovim vodstvom izšlo že 12 diplomičnih profesorjev, nadalje 8 suplementov in nekaj doktorjev. Gospod jubilantu, katerega je kruta usoda ločila od gospe soproge in od sina, univerzitetnega profesorja

nostni ne utegne sporociti.

Pa tudi to kratko obvestilo je zadostovalo, da je šel d'Albaniac iskat Leticijo z večjim pogumom in samozavestjo.

Goffi je nesel na rami vreč z živili. D'Albaniac je vzel s seboj tudi krepčilne pastilje in stekleničico živilenskega eliksirja. Oboržena sta bila z revolverji — strelnami.

— Leticija je bezala s stražarjem pred Faulonom in Torresom. — Je marmal d'Albaniac sam pri sebi. — Stražar je bezal, da pride do glavnega dvorana, kjer so stali aeroplani. Iskati ju bo treba torej najprej v rovu, ki vodi v glavno dvorano.

Domneva je bila pravilna. Na ilovnatih tleh rova je d'Albaniac kmalu opazil sledove v Partizu kupljenih Letičijinj škorijnjev. Toda sledovi so vodili v dve nasprotne strani.

— Tu je bezala... Potem se je vrnila. Kam je odsla?

Po temeljitem ogledu rova sta prisla d'Albaniac in Goffi do zaključka, da je kremala Leticijo v stranski rov.

— Faultonu je ušla, kajti sledov njegovih stopinj ni videti. — je vzkliknil d'Albaniac zmagošlavno.

Sledovi so ju priveli v kuhišnjo.

Tu je d'Albaniac korak za korakom

kemije v Kazanu v Rusiji, kličemo zato njegovi slušatelji in slušateljice še enkrat: Na mnoga, mnoga leta!

Prosveta

Koncert za IX. Olimpijado v Sloveniji

Sinoč se je vršil v veliki dvorani hotela Union koncert, ki sta ga priredila odbor za propagando IX. olimpijade v Sloveniji in Jugoslovenski zimski-sportski savez v Ljubljani pod pokroviteljstvom g. diviz. generala Kalafatovića. Clovek bi misli, da bodo ljubljanski sportniki napolnili dvorano od tal do stropa, saj je v Ljubljani sport bogat in na široko organiziran ter obsegajo sportna društva več tisoč članov. Toda po dvorani je čisto zimsko sportno brila bava in pevke na odru so se zdržale od mraza. Obzajljivo, da Ljubljana nima več časa na denarja za solistovske koncerte, dočim je obvezno za puhle zabave vedno dovolj.

Koncert je bil prvič, pevec Betetto, Thierry-Kavčnikova, Skerlj-Medvedova in Janko Ravnik so imena, ki bi morala priznati poslušalcev za dve dvorani.

Ne bom ponavljal imen komponistov in naslovov toček na vzprednu. V reklami je bilo občimo govor o vseh. G. Betetto je zatrl v klasično Haydnovo »Delitivo zemlje in zlepilo v moderno Rahmaninovo »Gospod je vstal, ki je elektriziral. Mojster je učinkoval Vit. Novaka »Hvalospev, prav posebno pa so zanimale slovenske narodne pesmi, tužne in žalilive, vse silno značilne in ritmično pestre. »Sveti Matjač in Malackje« je moral ponoviti ter je prejela šopek. Bila je glasovno izvrstno razpoložena ter je imponirala s svojim kolosalnim materialom ter tehnično in čustveno na višku stojecu interpretacijo vseh tonov.

G. C. Skerlj-Medvedova ima za seboj koncertno publiko, ker prinaša vselej aparten, zelo okusen in zanimiv program. Tudi sinoč je zanimala z impresionista dekadentna Debussyjev v Honeygerju ter je zatrl v klasično Haydnovo »Temno leto« in zaključil z moderno Rahamaninovo »Gospod je vstal z moderno Rahamaninovo »Gospod je vstal, ki je elektriziral. Mojster je učinkoval Vit. Novaka »Hvalospev, prav posebno pa so zanimale slovenske narodne pesmi, tužne in žalilive, vse silno značilne in ritmično pestre. »Sveti Matjač in Malackje« je moral ponoviti ter je prejela šopek. Bila je glasovno izvrstno razpoložena ter je imponirala s svojim kolosalnim materialom ter tehnično in čustveno na višku stojecu interpretacijo vseh tonov.

Vse tri pevce je spremljal g. prof. J. Ravnik, priznani umetnik na klavirju, ter je imel več prilik, da je strokovnjake uprav zavidi. Izvajalcem vzpreda so bili delni obilega priznanja.

Görner, „Sneguljčica“

Po daljšem premoru so za božične praznike priredili tudi naši deci veselje ter uprizorili staro znano v popularno, dasi stilno preprosto in okorno skrupsano pravilico o Snegulčici in sedmih škratih. Igrico so osvojili z baletnimi vložki in novimi dekoracijami. Ponoviti je moralada dve točki in je prejela šopek.

Vse tri pevce je spremljal g. prof. J. Ravnik, priznani umetnik na klavirju, ter je imel več prilik, da je strokovnjake uprav zavidi. Izvajalcem vzpreda so bili delni obilega priznanja.

Prav dobra Snegulčica je bila gdje. Južnava, izvrstna zloboma kraljica gdc. Mira Danilova, simpatičen junak princ g. Jan, dober plemični lovec g. Medven, minister g. Jerzman in zlasti povhale vreden glavar Skrator. Kosič g. Viček je prispeval nekaj nastopov baletnega zborja, ki je bil jako marljiv; zlasti lep bil nastop treh vil z medvedom, ki je deci posebno ugajal. Vsi plesalci in plesalki so se vrlo potrudili. Vendar smo pogrešili otrokom najljubšega in vseslošno znanega nastopa Skrator: Noj, Soj, Loj...! Deca ga je pričekovala in bila razočarana, ker so ga izpustili.

V obči božični nastopi za otroške igre niso učinkoviti niti umestni: deci si želi humorja, grotesnosti, fantastičnosti, razumljive zveze z delanjem. V gozdu bi lahko nastopale krešnice (v temi) ali hrošči in nočni metulji, ki jih razkropi končno polni mesec; v dvorani bi lahko nastopili pažni kuharčki itd. G. Viček ima pač dovoli do mišljive, ki roditi otrokom več užitka nego navaden balet način nog, ki je deci neuživljiv. Za plesa pač ni bilo dovoli časa...

Vsi tem poslikom je skromna igrica dočelo zelo zadovoljiva. Gledališče je bilo natlačeno polno otrok vseh dob in mamic in dedkov, ki so se ob navdušenem trepetu in radošči dece tudi izvrstno zabavali, dasi je vladal neprstani nemir in hrup. Mnogo več zabave otrokom in odraslim ter uspešnega udejstvovanja gg. režiserjema Sestri in Vičku pa bi mudila »Pepeka«, dramatično boljša, pestrelja in humornejša bajka, ki nima tekme.

Fr. G.

Ljubljanski božični nastopi so se poznali sledovi moških in ženskih stopin.

Leticija je moralala očividno podpirati svojega spremščevalca, kajti sodeč po stopinjah, je komaj premikal noge. Poglejte, tu je padel na kolena. Pomagala mu je vstati. Sledovi moških stopinj se izgubljajo. Naprej, Goffi,

D'Albaniac je pospešil korake in hitel na vso moč po rovu. Kar je začul za seboj prestrašen Goffievo krik in se ustavil.

Pazite, pazite!

— Kaj je? — je vprašal d'Albaniac.

Goffi ga je prial za roko in potegnil v stran. D'Albaniac je dvignil glavo in opazil v stopu razpoko. Stene rova so se začele premikati in padati. Kmalu je bil ves rov za njim zasut. V stopu so nastale nove razpokane. Nevarnost je bila vedno vecja.

Na simfoničnem koncertu, ki se vrši v petek, dne 16. t. m. v Unionski dvorani, se izvaja kot tretja sporedna točka Deb

Sedež komunistične internacionale

Kaj je videl francoski novinar v Moskvi. — Siromak ostane tudi v komunističnem raju siromak.

Sotrudnik pariškega »Journala« Jean London opisuje v seriji člankov svoje vtise iz Moskve. Hotel iz spoznati nekatere inozemske vodje komunističnega pokreta in zato je posetil moskovski hotel, bivši hotel Lux v Tverski ulici, kjer so nastanjeni vsi inozemski komunisti, člani osrednjega odbora III internacionale, v kolikor bivajo v Moskvi. London je stopil v hotel, kjer ga je sprejel vratar, ki se je najprej informiral kakšne narodnosti je. Potem ga je vpričal, s kom bi rad oovoril, kaj ga najbolj zanima in da-lj ima v redu potni list. Potni list je moral izročiti vratarju, ki ga mu je vrnil pri odhodu iz hotela. Vratar mu je dal pismeno dovoljenje, da lahko ostane nekaj dni v hotelu. Na hodnikih in v skupnih jedilnicah je srečaval London odlične komuniste, delegate vseh evropskih narodov. Večina nosi preproste ruske obleke. Zlasti francoski komunisti v Moskvi radi nosijo ruske rubaške z mehkim ovratnikom.

Francoski novinar pravi, da med sovjetsko vlado in izkrišnimi odborom komunistične internacionale ni opazil nobene razlike. To je ista družba, isti ljudje, isti duh kaste in ista disciplina. Vladajo nekateri poedinci, katerim se mora večina brezpogojno ukloniti. Jean London je doma na glasu kot spremenjen lokalni reporter. To se je pokazalo tudi v Moskvi. Znal se je tako spremeno smukati med komunisti, da je zbral vse informacije in da nihče ni vedel, s kom ima opraviti. Vuhuni so za njim, toda London se je znal vedno spremeno izmazniti. Ugotovil je, da dobe ruski komunisti zelo lahko francoski vizum in da pariška policija ni posebno stroga napram moskovskim gostom. Potovanja komunistov iz Moskve v Pariz in obratno so zelo pogosta. Francoske oblasti se ne zmenijo dosti za nevarnost, kajti preti od te strani. Menda se ne zavajajo, da je glavni cilj ruskih komunistov širiti v Zapadni Evropi komunistično propagando.

London pripoveduje tudi, kako se je seznanil z ženo komunističnega prvaka Kameneva - Rosenfelda, ki je predsednika društva za kulturne stike med sovjetsko Rusijo in inozemstvom. Kako so ti kulturni stiki, je razvidno iz dejstva, da mu je Kameneva predlagala vsak dan druge spremjevalce in tolmače, same sovjetske vohune. London se jim je spremeno izogibal in tako se mu je posrečilo brez kontrole ogledati si moskovski okraj, kjer bivajo največji siromaki. Tu vladajo zelo žalostne razmere. London je videl šestljansko družino, stanujočo v eni sobici. Kuhinji siromašne rodbine sploh nimajo. V skupem nadstropju je skupna kuhinja za vse stanovalce. Upravitelji hiš brezobzirno špekulirajo s prostimi stanovanji in vlaži jih pri tem posredno podpira, ker so sami zanesljivi komunisti. Vsak najemnik mora plačevati najemino v sorazmerju s svojimi dohodki. Po stanovanjskem zakonu ima sicer vsak državljan pravico do stanovanja, ki obsegajo 16 kvadratnih štežnjem, toda ta pravica je samo na papirju, kaiti v resnici imajo primerena stanovanja samo sovjetski funkcionarji in premožni sloji.

V skupnih kuhinjah vlada nepopisen direndaj. Stedilnikov sploh ni. Ljudje si pomagajo s primusi, okrog katerih se prepričajo gospodinje, ki imajo premalo prostora in ki bi rade čim prej nastile lačno deco. Stanovanjske hiše je izpremenila sovjetska vlada v nekake civilne vojašnice, v katerih odločujejo hišni sovjetti, ki so obenem komunistične celice in kot take poklicane, da strogo pazijo na stanovalce in obvestijo komunistične stranke o vsem, kar ni v skladu z diktaturom proletariata.

Skok preko kože 17 XII 1927 NA TABORU

Ljubljanska drama

Hasenclever: «Boljši gospod».

Cilj je vendarle samo kseft. Vse tirade mrzlega patosa in hrupne retorike, ves anarhizem in ekstremitet modnih dramatičkov stremi za semčjanjo, ki prinša čim več tantjem. In najdejo se vedno literarni snobi, ki ploskajo in hvaljajo tako zlorabljene odra. Godi se kakor pred beraško komedio: spred stoji klíčar, ki vabi občinstvo z vikom, šalo impertinencami v ilev, kjer je razstavljen čudež. Ako se daš zavesti, da greš gledat tisti »čudež«, vidis osramočen, da si oslepjar. V literaturi je dandasne mnogo takih klíčarjev in čudežev, a ljudje so tako sterorizirani da si niti ne upajo več protištevati. Zakaj klíčarji-klíčarji te proglašajo tako reakcionarca in otapega starokopitne, ako se držne povediti resnico.

Julius Bab je v V. delu svoje »Chronik des deutischen (modernen) Dramas« povedal tudi o Hasencleverjev resnicu: da pospešuje nekulturnost, krimi kaos, množično zmedo. Svojo umičevalno sodbo zaključuje Bab s temi besedami:

»Es klingt weiss Gott, hol in dieser Literatur, und jenseits davon blüht das Leben! Aber hier genügt nicht einmal die Feststellung ästhetischer Wertlosigkeit. Hier bedeutet das Spielzeug, das die eitle Laune des Literaten aufgegriffen hat, eine kulturelle Gefahr allgemeiner Art, die

abzuwählen alle Gewissenhaftigkeit ihre volle Kraft einsetzen müssen.«

Boljši gospod je vzorec, kako znajo modni, po vsej sili originalno zabavnou literaturo postavljati vsa načela etike, pravice in resnice na glavo, kako neduhovito se znajo norčevati iz vsega, kar je človeku svetega od Sokrata dolej, kako znajo zavabiti občinstvo, ki uživa ob takem moralnem kaosu.

Möbius je izkoriščal kleparje, zlorabljal in izkoriščali. Da so jih končno pomorili, je bilo samo plemenito: rešili so jih razočaranji, nadaljnji briškosti. Plemenito so jih v trenotku, s sunkom nožu ali udarcem kola, odrešili bodični botzni, nesreč in dolgega trpljenja. Kajpada se mora vse to napisati pikantno in humoristno ter imenovati delo »groteskna komedija«. Treba je za to imeti le modno debelo kožo in čustveno mrtvo srce. Zakaj pa ne? Saj se dobe ljudje, ki se od srca smejijo in imenito zabavajo, kadar trpično in mrvčarjo deco.

Celo židovski kritiki nazivljajo to igro zelo pravilno »knie und gemütfreie Schnurre«, ker gole je po svoji etiki visoko nad koščeni in globoko do pasu, a duše, čustvo je v nji jedva toliko, kolikor je za notihom črneg. Burkaj naj bi bila mimogrede slika sodobnosti, a po vsebini je izkarirana in nemozno neverjetna. Na vsem svetu ni takih Harryjev in Lij, takih ženskih policajev. Resnica je le žena bankirja Compasa. Izvrstna je kot komedijska oseba gospoda Compasa. V igri je vendar nekaj prizorov, ki učinkujejo komično, in se čuje nekaj stavkov ki zavabajo. V vsem pa je več predzrnosti nego duhovitosti; ves item je sodoben kakor modni charlestoni in blackbotoni, za pet minut zamikovi, potem pa bestadi. Resnično vesela bi bila zadnja slika, ako bi se igrala dobro; žal, da je večina žensk nerazumljivih in ostaja le vreča-

nice oblači, nasiča ter jim ustvarja v življenju srečo poezijo! Landru in tovarši so tudi vzbudili ženskam »iluzijo«, jih zlorabljali in izkoriščali. Da so jih končno pomorili, je bilo samo plemenito: rešili so jih razočaranji, nadaljnji briškosti. Plemenito so jih v trenotku, s sunkom nožu ali udarcem kola, odrešili bodični botzni, nesreč in dolgega trpljenja. Kajpada se mora vse to napisati pikantno in humoristno ter imenovati delo »groteskna komedija«. Treba je za to imeti le modno debelo kožo in čustveno mrtvo srce. Zakaj pa ne? Saj se dobe ljudje, ki se od srca smejijo in imenito zabavajo, kadar trpično in mrvčarjo deco.

Celo židovski kritiki nazivljajo to igro zelo pravilno »knie und gemütfreie Schnurre«, ker gole je po svoji etiki visoko nad koščeni in globoko do pasu, a duše, čustvo je v nji jedva toliko, kolikor je za notihom črneg. Burkaj naj bi bila mimogrede slika sodobnosti, a po vsebini je izkarirana in nemozno neverjetna. Na vsem svetu ni takih Harryjev in Lij, takih ženskih policajev. Resnica je le žena bankirja Compasa. Izvrstna je kot komedijska oseba gospoda Compasa. V igri je vendar nekaj prizorov, ki učinkujejo komično, in se čuje nekaj stavkov ki zavabajo. V vsem pa je več predzrnosti nego duhovitosti; ves item je sodoben kakor modni charlestoni in blackbotoni, za pet minut zamikovi, potem pa bestadi. Resnično vesela bi bila zadnja slika, ako bi se igrala dobro; žal, da je večina žensk nerazumljivih in ostaja le vreča-

Osem dni živ pokopan

Fakir Toka, o katerem smo pred dnevi poročali, da je v Stuttgartu pretekli ponedeljek legal v krsto, je v nedeljo 11. t. m. zopet vstal od navidezne smrti. Zanimivemu eksperimentu je prisostvovalo okoli 10.000 gledalcev.

Ko so delavci odkopali jamo do povlovice, je zapel zvonec. To je bil dogovoren signal fakirja, ki je s tem javil, da se je zbudil iz navidezne vecnega smrti. Kmalu nato so dvignili krsto. Vsi ovoji in pečati so bili nedotaknjeni; fakir je res ležal osem dni v krsti.

Cim so ga dvignili iz steklene krste, si je potegnil raz lč. ušes in vratigle, ki si jih je zataknal pred »pogrebom«. Zahteval je kozarec vode in privoščil si je malo močnate jedi. Zdravnik si ugotovili, da je krvi obtok pri fakirju popolnoma normiran; pač pa je bil mož fizično zelo izčrpán in izmučen. Toka je shujšal v krsti za 10 kilogramov.

Epidemija ošpic v Angliji

Zadnja leta se je v Angliji zopet razširila epidemija ošpic. Zdravstvena statistika izkazuje v letošnjem letu 15.000 obolenih na ošpicah. Po mnenju angleških zdravnikov bo narastlo število obolenih do prihodnjega leta na 25.000, kar bi pomenilo rekordno število v Angliji, ki bi se vrnila v zdravstvene razmere 18. stoletja.

Zdravnik ugotavlja, da je prav vzrok epidemije ošpic strah pred obveznim cepljenjem, kajti angleška ustanova vsebuje dočelo, po kateri uživa vsak državljan osebno svobodo. Zato se angleški parlament ne upa izdati zakona o obveznem cepljenju proti ošpicam. Dosej so poizkusili samo nekateri samoupravni organi uvesti obvezno cepljenje, toda uspeh je bil negativen. V Angliji namreč zadostuje, da vlože roditelji pismen protest proti obveznemu cepljenju svoje dece in nobena zdravstvena oblast nima pravice siliti jih, da bi dali deco cepliti proti ošpicam. Vse prizadavanje zdravnikov, da bi omemili to epidemijo, je ostalo brez uspeha. Tudi pojedina predavanja o težkih posledicah te epidemije ter o pomenu cepljenja nič ne zadežejo. Epidemijo ošpic zanašajo v

Anglijo tuji in ker zdravstvene oblasti nimajo zakonitega pooblastila, da bi segle po radikalnem sredstvu, je velika nevarnost, da ošpice v kratkem preplavijo vso Anglijo.

Nova repatica

Prebivalstvo naše južne polute je te dni opazovalo redki nebesni pojav. Na južnem delu rebskolum se je pojavila krasna, s prostimi očesom vidna, po vsem nezna la zvezla repatica.

Repatica so opazovali 3. decembra v Melbournu v Avstraliji. Žal, da je neugodno vreme onemogočilo točno opazovanje in tudi ni uspel dogmati, v kateri smeri se repatica premika. Nova repatica odgovarja po svetlobi zvezdi tretje velikosti. Dobro se vidi zlasti rep, čigar dolžina znaša vribližno toliko, kakor šest mesečnih premerov.

Novo repatica so opazili tudi v Argentini in sicer dne 6. decembra. Iz tega bi se dalo sklepati, da je nova repatica na južnem nebosklonu in da se premika vsak dan za dve stopinji proti severu. Ta repatica se utegne v doblednem času pojaviti tudi v naših krajinah. Seveda ni znano, če se bo videla tudi pri nas s prostim očesom, kajti to bo odvisno od njene oddaljenosti.

Francoski maršal in sovjetski ataše

Nedavno je posetil slavni francoski maršal Franchet d' Espere Češkoslovško in Poljsko. V Varšavi se je mudil na francoskem poslanstvu, kjer so mu predstavili vojaške ataše tujih držav. Načelnik francosko - vojaške misije general Charny je stopil k maršalu, rekoč:

Gospod maršal, dovolite mi, da vam predstavim tudi vojaškega atašeja pri takojšnjem sovjetskem poslanstvu g. Kloko.

— Ne želim govoriti s tako kreaturo, — je odgovoril maršal tako glasno, da so ga vse slišali.

— Toda to je potrebno z ozirom na druge, gospod maršal, — mu je zaščetal general Charny.

Maršal je namršil obrvi, razmišljal nekaj časa, potem pa odgovoril osorno:

— No, če je res tako nujno, pa mi ga predstavite.

Sovjetski ataše je bil v veliki rade. Zamrmral je svoje ime, toda maršal Franchet d' Espere mu je obrnil hrbet in stopil k skupini drugih atašev. Sovjetskemu atašiju ni hotel podati roke.

Sokol Odborova seja

V nedeljo 11. t. m. se je vršila v Ljubljani v sejni dvorani sokolskega društva Ljubljana - matrica odborovega seja Jugoslovenske Sokolske Saveze. Seji, ki je trajala od poi. 9. dop. do 12. in od 2. do 5. z. v., je prisostvovalo 20 članov starešinstva JSS in delegati dvajsetih žup. Odsotni sta bili že župi Užice in Sibenik, ki pa sta se opravili. Navzoča sta bila tudi poslanci na klubu poslancev - Sokolov.

Seja je potekla v bratski sokolski harmoniji klubu svojemu dolgemu trajanju. Otvoril in vodil jo je ves čas savezni starešni brat E. Gangl. Spominjal se je smrt velikega Sokola generala br. Kovacevića, petdesetletnice vrlih sokolskih delavcev bratov dr. Laze Popovića in Todorovića, 60-letnice brata Rudolfa Billeka. Odposlana sta bila brzjavna pozdrava ČOS, ki je imela istega dne odborovo sejo in Uniji francoskih gimnastov v znak radosti jugoslovenskih Sokolov, ob sklenitvi prijateljske pogodbe med Jugoslavijo in Francijo. Z iskrenimi čestitkami vsega Jugoslovenstva je izročil starosta Gangl navzdečemu bratu Čedi Milču, starosti mostarske župe, veliko savezno plaketko, s katero ga je odlikoval JSS za njegove velike zasluge v imenovanju župi. — Sledila so poročila počasnih saveznih funkcionarjev: tajnika (dr. Fux), predsednika prosvet. odbora (J. Jeras), predsednika poškodbenega fonda (N. Marolt), statističarja (Milsto), JSS steče 22 žup z 441 društvi in približno 75.000 članov. Izvršno poročilo o saveznom gospodarstvu je podal predsednik GO, br. Cobal. Savezno gospodarstvo se boliša in ga je spravil s primernimi odredbami v popolni red, ki naj odgovarja sokolski prostovoljni disciplini. — Savezni načelnik brat dr. Murnik je obvestil odbor o poteku in sklepih seje zboru župnih načelnikov, ki se je vršila predčasno. — Obrajan v sprejeti je bil načrt za pokrajinški zlet v Skoplju leta 1928. Navzoči starosta skopljanske župe polkovnik brat Živković je podal več posjasnil. — JSS je udeleži olimpijskih tekem v Amsterdamu. — Pred pokrajinskim zletom v Skoplju se bodo vršili pri vseh društih v župah lahkoatletske tekme v šestembu. V 1928. letu so nameravani savezni prednajški tečaji, med njimi poseben tečaj za prednjake dece in načršča. — Po načrnikovem poročilu, ki ga je deloma podal tudi brat St. Vidmar, so oddali župni delegati pisana poročila o stanju in razmerah v svojih župah, da jih starostvo JSS prošu. — Poročilo o reorganizaciji »Sokolskega Glasnika« so podali bratje Jeras, Cobal in Svilgar. »Sokolski Glasnik« bo začel izhajati 14-dnevno z novim letom, prenovljen tako, da bo ustrezao po svoli novi obliki dnevnega časopisa in tudi vsebinsko svojim svrham. Pisan bo v latinici in ekavčini za vso državo »Prednjak« ne bo več priloga »Glasnika«, ampak bo izhajal vsak mesec kot samostojno, sokolskem tehničnim svrham namenjeno glasilo. — Prihodnja glavna skupščina JSS se bo vršila v Skoplju meseca marca. — Od starešinstva JSS predloženi proračun za leto 1928. je bil odobren in sprejet.

Brat Č. Milč je sprožil tako koristno debato o širjenju sokolske ideje med narodom in o obči kulturno - prosvetnih in načrnikovih vrednotah, ki naj jih pri tem Sokolstvo zasede. — Za predlogi JSS in žup je na koncu odbor soglasno odobril od starešinstva JSS predlagano resolucijo o aktualnem vprašanju jugoslov. univerz.

Prezreda je bila prav dobra in ji je dal reziser prof. S. Č. izvrstilen tempo in okvir. V splošnem pa se preveč kriči! G. Lipa je odlično zaigral sodobnega Lechata ter mu dal v diktiji in mimiki tem boljši izraz, kolikor je osebno Šibak. Njegov Compass je vsegdaj kreatična. Vse priznanje g. Medvedovij za gospoda Compasso: ta vsestranski izredno delavna igralka, operna in koncertna pevka, dokazuje uprav čudovalno mnogotransko uporabnost. Povsod je na mestu. Igralski prav dobra je bila Lia gdje Mire Danilov. Umetnica nai le silo glas in naj govoriti ravneje. Izvrstni je Möbius g. Rogač; v dialogu s Compasom je žel odmev celo iz občinstva. Ge. Juvanova, Marija Vera, Rakarjeva in Debeljakova v zelo podable imenite žarze. G. Kralje je ustvaril z grbastim in šepavim Rasberjem originalno figuro,